

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy héra. I kor. Egy héra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Csizmadiát akartak fogni.

Mi rejlik a rettenetes oroszlánbőr alatt? Vagyis a felsült csizmadiák és az óvatos vasutasok.

S még ráadásul egy kis lecke a büntető törvénykönyvből is.

Egy városi rendőr, szombaton este, a mikor már bealkonyodott, a kézbesítési könyvvél kezében szürke kék papir borítékos levelet szállított hozzánk a „Debreczeni Független Ujság” szerkesztőségének címezve. Ezen hivatalos színű levélboríték bal felső sarkába, bizonyosan a nagyobb hatás okáért, a „6381” sorszám is oda volt bidgyesztve. Midőn letéptük a borítékot, a következő talányos írást találtuk benne:

Rendelet

a magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége alá rendelt valamennyi szolgálati főnökségnek.

A legszigorubbán utasítom, hogy az ott levő személyzetet a szolgálat azonnali felvételére utasítsa azon figyelmeztetéssel, hogy mind azok, kik szolgálatba azennél belépni nem fognak nem csak feltétlenül elbocsájtatnak, hanem ellenük a büntető eljárást a büntető törvénykönyv 481 ik § a alapján megindítatik.

Az említett szakasz szerint oly felelős állami és közszolgálatban levő alkalmazottak a kik a szolgálatot megtagadják, három évig terjedhető börtönnel büntethetők.

Felhívom és utasítom a szolgálati főnököket, hogy ezen rendeletemet a személyzettel minden módon, esetleg a helyi sajtó igénybe vételével is közöljék.

A szolgálatba belépett alkalmazottak neveit a szolgálati főnökségek holnap április hó 24-én reggel 9 óráig ide államtávirón jelentsék.

A forgalmi főnökségeket utasítom, hogy jelen rendeletemet állomásaikkal azonnal megbízható módon közöljék.

Debreczen, 1904. április 23-án.

Tolnay
üzletvezető.

*

Miután már tudomásunk volt arról, hogy a városi és vármegyei közigazgatási hatóság feje Domahidy Elemér főispán másként is érdeklődött a debreczeni üzletvezetőséghez tartozó

vasutasoknak munkaszünetése iránt (ó, ti szegény paragon hagyott városi ügyek!) nem ütöttünk meg azon sem, hogy az üzletvezető rendelkező levelét, melyet az üzletvezető üzleti alkalmasozottaihoz intézett, városi rendőr kézbesítette minékünk.

És bár mi hirdetés díjját számíhattunk volna az üzletvezetőnek ezen magán közleményéért, mi az üzlet vezető ur és a közérdek iránti tekintetből közöljük azt, nem mint talán más lapok, közöljük teljesen — díjtalanul.

Mert ha már voltak szívesek ezt az üzleti levelet ujságunkhoz is elküldeni, itt a nyilvánosság színe előtt tisztázni akarunk két dolgot; hogy ezen üzleti levél megszerkesztésénél a törvénykönyvben való tudatlanság vagy a célzatos megtévesztés szándéka játszottak-e közre?

És hogyha a tudatlanság esete forog fent, akkor lapunk kiváló kriminálista ügyvéd dolgozótársának, Révi Nándor ügyvéd urnak az idevonatkozó tájékoztatása után szíves tudomásul vételre ajánljuk az üzleti levél szerkesztőinek, miszerint a büntető törvénykönyv 481-dik szakaszára helytelenül és illetlenül hivatkoztak a munkaszünetető vasutasokkal szemben. Ugyanis a büntető törvénykönyv felemlített 481-dik szakaszában csakugyan arról van szó, miszerint ha két vagy több közhivatalnok összebeszélése folytán hivatalos kötelességét megtagadja, ez büntetési cselekmény, amely (valóban) három évig terjedhető börtönnel büntethető.

Ez tehát igaz! De már most az osztán a kérdés, hogy vajjon a felemlített 481-dik szakasz szigorú ráhuzható-e a munkaszünetető vasutasokra? Kriminálista ügyvéd dolgozótársunk határozottan azt állítja, hogy nem.

Mert a büntető törvény 461-ik szakasza, a mely éppen a büntető tör-

vénykönyv felemlített és idevonatkozó szakaszait vezeti be, a vasuti hivatalnokokat közhivatalnokokul föl nem sorolja, sőt a bírói gyakorlat sem tekintti őket ilyen szempontból közhivatalnokoknak.

Ha tehát az üzleti levélbe tudatlanságból került bele a szigorú hangzású 481-dik szakasz, mihez tartás végett szívesen és a legnagyobb készséggel világosítjuk fel az üzleti levél szerkesztőit, hogy számításokban tévedtek.

Azonban másként bíráljuk el az üzleti levelecskét, ha a büntető törvénykönyv 481-ik szakaszát szándékosan idézték helytelenül, így akarván minden klikktől, minden hatalomtól teljesen független lapunk utján az üzleti körlevélközlésével megtéveszteni, megrettenteni az érdekelteket.

Mondom, ha ez az utóbbi eset forog fent, akkor ezt a merényletet mely fölháborodással utasítjuk vissza, bizván az ilyen eljárás megbirálását a hatalomtól független, józan polgárságra.

Ifjabb Móricz Pál.

Vasutasok ügye.

Déli telefon hírek.

[Bemondattak 1 óra 30 perczkor.]

A sztrájk tanyája szétverése.

A rémhírek szárnyrabocsátásáról gondoskodnak Tisza Pisták. A geszti viperafiók, mint a halálosan sebesült kigyó napja szálltakor vonaglik, száját harapásra tárogatja és mérges tajtékot csapkod maga körül.

A déli telefon tudósításunk szerint Tisza Pista Rudnay főkapitányt utasította, hogy azon esetben, ha estig nem jutnak megállapodásra a vasutasokkal, akkor Rudnay karhatalommal veresse szét a sztrájk tanyát és a 13-as bizottságot tartóztassa le, valamint az ilyen váratlan esetekre kijelölt másik három tartalék mozgalmi bizottságot.

Mennyasszonyi kelengyéket

felelősség mellett tisztit

HRABÉCZY ANTAL
gőzmosodája

Széchenyi-u. 42. (Telefon.)

Ámde koczkáztasson bármit is Tisza Pista, az ő vérszínű napja már alkonyodóban és mint a halálra sebesült vipera kigyó fog kimulni.

Megtehet ő már mindent hisz, neki már nincsen mit veszíteni.

Rosz váltó állítás.

A Tápó-Györgyei állomáson kisiklott egy katonák fedezete mellett beérkező vonat. Állítólag a rosz váltó beállítás miatt. Megfeneklettek.

Megrekedt katona vonat.

Hatvani jelentés szerint, az ottani állomáson is megrekedt egy erőszakoltan utnak indított katonai vonat; mert a szolgálatra kényszerített mozdonyvezető és fűtő eltávozott. eltűnt a mozdonyról.

Felszaggatott sinek.

Nem helyeselhetjük, de a kormány oktan lázító erőszakoskodásainak és vasutas hajszának következményei azok a megtorlások, melyekről az ország minden részéből hírek érkeznek; így a szolnoki vonaton több helyen katonák javítgatják a megsértett pályatestet.

Kinos botrány.

A markhegyi állomáson nagy és kinos botrány történt. Midőn Budapest felől odaérkezett egy *muszaj vonat*. A vonatot *Tervey* nevezetű főellenőr vezette több vele egy huron pendült személyzettel, természetesen katonai fedezet alatt,

Ekkor történt, hogy **midőn az osztrák földön leszállottak Tervey-ék: az osztrák vasutasok fölháborodva kerítették körül őket és gyalázták, sőt le is köpdösték a muszaj vonatot kísérő magyar vasutasokat.**

Az osztrák csendőr nyilatkozata.

Ezt is nevezetes felemlíteni, hogy a midőn Tervey az állomáson levő osztrák csendőrhöz fordult és kérte, hogy az osztrák vasutasok sértegetéseitől védje meg őket, az osztrák zsendár azt mondta volna nekik:

— **Igazok van az osztrák vasutasoknak, hogy annyira fölháborodtak!**

Rudnay rendelkezik.

A Tisza Pista által felszabadított Rudnay főkapitány külön rendeletet bocsátott ki a szolgálatból kiállott vasutasok ellen. Azonkívül az összes vasuti állomásokat katonasággal rakatta meg. Az állomásra csak rendőri igazolvánnyal léphetni be, a sztrájk idejére az összes perron jegyek és más igazolványok érvénytelenek.

Debreczeni események.

Mi az ujság?

A kereskedők nem rakodnak ki.

A vasuti sztrájk miatt lanyhán, szegényesen folyik a *nagy vásár*. A mint haljuk a kereskedők nemis rakodnak ki a nagy vásárba, hanem a válságos napok lezajlásával, potvásár engedélyezését fogják kérelmezni.

Befűtött magának.

Ez az eset még azon délelőtt történt, a mikor Polgár iparfelügyelő vezetésével akartak egy mozdonyt és *muszaj vonatot* ut-

nak indítani. Ekkor történt, hogy a mozdony befűtését az összes fűtők megtagadták, csupán egy mozdony felvigyázót nyertek meg erre a — mesterségre.

Azonban az indítás mégis abba maradt, hanem a szerencsétlen mozdony felvigyázó ezzel annyira befűtött magának, hogy azóta megszakítottak vele minden összeköttetést a kartársai. De egyébként egy rossz szóval sem illették, hanem midőn közéjük jött, átkentettek a feje fölött, olybá vették, mintha csak holt ember volna.

Zsendárörszem a kis vasuton.

A „kisvasuton“ utazó ártalmatlan közönséget mélyen felháborítja, hogy ezen jámbor járműre is zsendárörszemet parancsoltak fel. És minthacsak nem is a poétáktól megénekelte debreczeni nagyerdőbe, hanem valahová, a japánoktól ostromolt Port-Arturba *kisvasutozna* a vegyes hölgy és férfi sétaközönség, szuronyos csendőrök fedezetével kell utazniok.

Hát miről való ez?

Ajánljuka kormány helybeli újságjának figyelembe ezeket a zsendár kíséretes kisvonatokat, akkor talán majd csak ráakad azokra a „titkos kezekre“, a melyek az ő vélekedése szerint: „**úgy látszik, szeretnék a város rendjét gyökerestől felforgatni.**“ Nemde?!

Az utazók keserve.

Nyolczvan kereskedelmi utazót és gyárost rekesztett meg Debreczenben a vasutasok sztrájkja. Ezek szombaton délután az alábbi táviratot küldtek Tisza Pistának:

Nagyméltóságú

miniszterelnök urhoz mint belügyminiszterhez Budapest.

Nyolczvan itt rekedt kereskedelmi utazó, nagyobb részben családapák, könyörögnek és intézkedést kérnek, hogy Budapestre, családjaikhoz hazatérhessenek.

Hazafiui hódolattal

nyolczvan utazó gyáros.

Debreczen, Hungária-kávész, ahol epékedéssel várjuk a sürgőnyi választ.

Válasz fizetve.

Hát bizony választ majd csak kapnak valahogy az itt rekedt utazók, de vonatot addig nem, a mig a vasuti sztrájk véget nem ér. Kár is volt a 31 korona 24 fillér sürgönyért.

Nyugalom és hidegvér.

Egész nap csilingelt a „Debreczeni Független Ujság“ telefonja. Egyre-másra kérték a felvilágosításokat a kérdezősködők még késő éjjel is, még Budapestről is.

Délután a magyarországi nemzetközi szociáldemokrata-párt vezetősége nevében Izrael Jakab kért és kapott felvilágosítást tőlünk a debreczeni általános munkabeszüntetésre vonatkozólag. A párt nevében arra kérte szerkesztőségünket, hogy a debreczeni elvtársainkat figyelmeztessük a jelszóra:

— Nyugalom és hidegvér.

Készséggel eleget tettünk e kívánságnak és a budapesti szociálista-párt üzeneteit tudattuk az olajütőben együtt ülő munkászaktanácsossal.

Dal a reccsés kapuról.

Domahidy Elemér főispán nem hiában tapasztalta ki az öreg kollegiumot. Nem hiában szolgabíráskodott nemes, nemzetes és tekintetes Szatmár vármegyében, mert nem is ugyan annyira a kollegiumban, mint boldogult szolgabíráskodása közben sok szép, okosat eltanult a falusi kupaktanácsosoktól; egyebek között tanult egy népdalt is, ideiktatjuk, talán tetszik is ösmerni? Most alkalmoszerű ez a dalocska, így hangzik:

Zöldre van a, zöldre van a rácsos kapu festve,
Vártam a galambom minden este;
Vártam, vártam, de nem győztem várni,
Be kellett a, be kellett a rácsos kaput zárni.

Nos hát Domahidy Elemérke is ebben a nótában foglalt főispáni tudományát akarta érvényesíteni szombaton délelőtt és délután.

Arácsos kapuja is meg volt a nótához. A nagy állomás üveges kapuja s meg a Bika-fogadó disztermének az aranyozott ajtója volt ez a rácsos kapu, a melyeken belül szerette volna szíren nótázni főispán uram a debreczeni vasutasokat, mint hirdették — gyülekezni . . . De biz' senki sem állott borjú kötélnek . . . A bakáktól és zsendároktól körülzajlott csapdába nem ugrott be egyetlen vasutas sem *Bimbó-boczi* módjára . . .

És így hát mit tehetett a főispáni höstenor, minthogy csakugyan „*bekellett a, bekellett a rácsos kaput zárni*“ neki és most már napalkonyattájt a dühös Roland szerepében lépett a szinpadra.

Ezen utóbbi társas előadásainak sikereit, hatásait a lánczra vert *Szabadság* című tiszavirágos laptársunk szombat délután megjelent rendkívül hatásos Barnum czirkuszszzerű jelentései örökítették meg.

Behívott vasutasok.

Utána jártunk, hogy Debreczenben hány vasutast hívtak be a királyi parancs alapján. A kormánypárti lap szerint 400, valóságban pedig csak 26. **Ez hivatalos adat.** A város katonai ügyosztályánál kapta tudósítónk, aki látta is a behívókat, amelyek értelmében *azonnal* be kell vonulni az illetőknek a legközelebbi csapattesthez. A 29 vasutas közt csak 2 igazi mozdonyvezető van és ők is betegek.

Hogy a „Szabadság“ hiráda milyen vakmerő és alaptalan ámitás volt, ez a tény is igazolja. Ebből is kitűnik, hogy a „Szabadság“ megbízhatósága a 400 : 26 arányában volna csak elfogadható és akkor is csak úgy, ha nem a polgármesteri hivatalban összegyűlt nagyfejűek bemondására szerkesztenék és pénzért árusítanák De így — ingyért — fölötte gyanus. Ami pedig gyanus, az a mostani spicli-világban megbizhatatlan is.

A kis fehérszörű kutyus . . .

Az egész világnak eseményét képezi a magyarországi vasutasok szolgálatbeszűntetése.

Es a Tisza-féle behiztosított érdekárdát kivéve mindnyájan rokonszenvvel kísérjük ezt a nagy harcztot és fölháborodással rövjuk meg az „erős kéz“ fondorlatos, majd ravasz praktikáit: hogyne, hisz 40 ezer ember sorsáról van szó, a kiket éveken át ámitgattak, vezetettek félre s majd most minden erőszakot fölhasználva akarnak elnyomni. Azért nem kis ügy, hogy a fölött napirendre lehetne térni, hogy ebből csufot lehetne üzni és hogy ezt olymódon pellengérré lehetne állítani, a mint ezt a Szadadság ujság egy lágytojás szívű trubadurja cselekedte ez ujság f. hó 23-diki, rendes reggeli számában, irván a következő regét „a debreczeni pályaudvaron“ végrehajtott körsétája után „a kis fehérszörű kutyus“-ról, ezalantolván meghatólag:

„Künnjártam a pályaudvaron. Bent voltam a vasuti gyorsáruraktárban és láttam. Láttam, amint egy kosárban egy fehérszörű kiskutya nyult el. Már alig volt benne élet. Mivel éppen árverés volt, valaki észrevette és megkönyörült rajta. Kivette és megittatta. De már nem igen volt ereje, hogy igyék. Csak elterült a földön, mint egy darab fa. Olyan volt a kis lesóványodott, ványadt állat, mintha csak bőr lenne és belül semmi se volna egyéb ürességnél. Nem is csoda, hisz már napok óta koplalhat étlen-szomjan a gyors áruraktárban. És szegény mégse tud gyorsan elpatkolni . . .

Aztán jött egy vasuti alkalmazott és a megtört szemű, fehér kutyust újra becsömöszölte a szűk kosárba. Hogy pedig ki ne tudjon jönni — mintha az ki akarna és tudna jönni — még egy másik csomagot tett a kosár tetejére. Nem állhattam tovább, odaszóltam:

— Hát mit vétett az a szegény kutya? Hisz mindjárt meg fog dögölni!

— Akkor se mi tehetünk róla . . .

. . . Elgondolkoztam . . . Ez a kis jelenet jellemzően rideg színben tünteti föl a vasuti alkalmazottakat az ő munkaszűntetésekkel. Napok óta vesztegel a közlekedés. Az országnak ugyszólván a vérkeringése állott meg. Bedugultak az erek, az életű csatornák, amelyekből az ipar, a kereskedelem, a gazdaság rendes napi táplálékát szivhatná . . . Ártatlan emberek, a fehérszörű kutyusok, sinylik meg ezeken és ezeken néhány ember merevségét.

Es mikor mi: ártatlanok, fehérszörű kutyusok a végvonaglás perceit fogjuk szenvedni, ők vállvonagatva akkor is azt fogják felelni:

— Mi nem tehetünk róla! . . .

Ezzel végződik a „Szabadság“ érzékeny, nemes szívű trubadurjának megható története a szegény „fehér szörű kis kutyus“-ról; a kinek melegen ajánljuk becses figyelmébe a Fischer bátyánk optikus boltját. És ha már oly nagy vakságban szenved, hogy ezen megrendítő küzdelemből, csupán csak a „fehérszörű kis kutyus“ tragédiáját tapasztalta ki, ajánljuk, vásároljon magának Fischer optikus bátyánktól egy tiszta képet mutató pápaszemet, sőt ha egy nem elég neki, akkor rakjon kettőt az orrára, ekkor talán „fehérszörű kis kutyus“ mellett a 40 ezer magyar vasutas megrendítő elnyomatását és mostoha állapotját is meglátandja. És ily sivár csufot nem üz más-

kor holmi „a fehér szörű kis kutyuskák“ jobblétéért 40 ezer magyar embernek a nyomorúságából.

— Megtetszett érteni?

Szerkesztőség a városházán.

Szombaton délelőtt is, delután is értekezést tartottak Domahidy Elemér főispán elnöke alatt a város bölcsei. Ott volt a 48-as polgármester, a bölc tanács több tagja, a főszámvevő, főmérnök, hol ott voltak, hol nem, a vasuti üzletvezető és a minimumra leolvadt bizalmasai és hogy a legjavát ne feledjük a „Szabadság“ lap egyik dolgozó-társa és arról tanakodtak órák hosszat, hogy lehetne megkönyörözni a vasutasokat?

Főzték, főzték a terveket a 48-as polgármester konyháján és a boszorkánykonyha főztjét meg akarták etetni a vasutasokkal. Ott szerkesztődtek ugyanis az ingyen osztogatott „Szabadság“ laptárs rettenetesnél-rettenetesebb külön kiadásai, amelyeket ráadásul potyára sóztak a közönség nyakára.

Azonban az „erős kéz“ főztjét egészséges gyomor nem vette be. Csak a gyöngébbek vették komolyan ezt a százak és százak rovására, megtévesztésére nyomtatott vastag áprilisi tréfát, a melyben csak az a sajnálatos, hogy ez is a tisztasajtó megbízhatóságának rovására üzött cinikus játék volt.

Tessék besétálni . . .

Az este már kinyitották a vasuti-állomás üveges ajtaját. Szinte hallatszott a hívó szózat — tessék besétálni . . . És különféle híreket terjesztett a görögtűz rakétás vitézek, mint: vonat érkezett katonákkal, mint a vasutas sztrájk megszűnt, mint a sztrájkos vasutasoknak mindent megadtak stb. . . .

Szinte hallatszott a megváltó szózat az újból tárt-nyitott ajtós, de világos szép palotából . . .

Majd ha a nap fölvirrad, meglátjuk, hogy mi volt igazi fény ebből a tündéri kivilágításból. Majd ha a debreczeni 13-as bizottság a különvonaton hazaérkezik, azt is megbecsülhetjük, hogy mi volt az igaz ezekből a jóféle sáfrányként finom és kedves hírekből . . .

De így az est homályban mindntalan a kétség sötét árnyai rémlednek elő a Tisza Pisták „éjszakájából.“

Éjszakai távirataink.**Új sztrájk Budapesten.**

Két nap alatt az összes budapesti fuvarosok is bérharczba léptek a vasutasokért. A mozgalom átragadt a villamos vasutak vezetőire is, akik amugy is készek a munkát már csak tüntetésképpen is azonnal beszűntetni.

Katona-vasutasok.

Ez a képtelen helyzet képtelen állapotokat is teremtett. A sztrájkolóknak katonai egyenruhában kell teljesíteniük ugyanazon szolgálatot, amelyet polgári ruhában és polgári szabadságaik birtokában nem akarnak teljesíteni és ha nem akarnak, nem is teljesítik.

Az eddigi vonatok.

Eddigi értesülésünk szerint Marchegg, Szabadka, Szeged, Arad, Pozsony, Kassa felé indítottak katonai vonatokat.

Aradra a vonat meg is érkezett 106 katonával, akik ott báméskodnak az állomáson, de nem tudnak semmit sem tenni.

Debreczen felé meg meg sem indították a vonatot. Hamis hír, hazug felültetés volt az egész.

Budapesten.

Amint előre látható volt, a fővárosi sztrájkbizottságot akarták legelőször megfélemlíteni. Ez sem sikerült. Sarlayt letartóztatták, de a sztrájkantya együtt maradt.

Délelőtt a katonaság körülvette a sztrájkantanyát és a rendőrség fogdmegjei megkezdték eljárásaikat. Éjfélíg 1300 vasutas személyazonosságát állapították meg, akik közül azonban csak 171 közös és 139 honvédségbeli tartalékos van, holott a mozdonyvezetők száma is több ezernél.

Eddig az erőszakos rendszabályok daczára is csak 31 mozdonyvezetőt sikerült csupán megnyerni, a többi sziklaszilárdan áll. A meghunyászkodók ezen csekély száma is mutatja, hogy hazug hírekkel nem lehet álltatni a közös inséget.

Az alakoskodások.

Márkus József budapesti főpolgármester megjelent a sztrájkantanyán és jelentette, hogy végtelenül fájlalja a vasuti sztrájkot.

— Talán Bécsbe szeretne utazni, valami rendjelecskéért, szóltak közbe a vasutasok gunyosan.

— Hiába jött közvetíteni.

Vasuti balesetek

Máskor ha csak esztendőnként egyszer történne baleset a máv. vonalain, a garasra éhes lapok mindjárt kiszíneznék, most: ez az ujságok izgatásainak következménye.

Nagybecskerekéről a Szeged felé induló vonatot a nyílt pályán hagyták el a vasutasok.

Szegedről Rákos Arnold iparfelügyelő indította a vonatot Szabadka felé. Az utazó közönség, mikor a vonat — a nyílt pályán — kényszerült megállni, az utazó közönség sirva könyörgött az iparfelügyelőnek, hogy álljon meg. Az utazó közönség kérésére a vonat megállván, a fele a közönségnek visszatért Szegedre, a másik fele pedig gyalog ment Szabadkára.

Barabás a sztrájkantanyán.

Barabás Béla és társai több országgyűlési képviselő megjelentek a sztrájkantanyán és leszerelésre akarták birni őket.

— Szép 48-asok. Gyalázat.

— Kormány-megbizottak! Spiczlik! Dobiecki-huszárok! Atávalóság! — kiáltozták az elkeseredett vasutasok. Barabás Béla kénytelen volt menekülni a vasutasok ingerült tömegéből.

Nagy a lehangoltság.

Hivatalos helyről arról értesítettek bennünket, hogy a vasutasok közt nagy a lehangoltság és elkeseredés. Ez azonban **nem lehet igaz.** Mesterséges eszközökkel akarják leverni ezt a világlejtőségi mozgalmat. Nincsen tehát más hátra, mint **túrni, bizni!** A sztrájk már nem tarthat soká.

Hazug hírek.

Rendes tudósítónk hangját ismerjük és éppen ezért felette gyanús ez a hír, melyet ismeretlen hang tudatott velünk a telefonon.

Ugy látszik, már mi sem lehetünk biztonságban és bennünket is hazug hírekkel akarnak megtéveszteni.

Az igazi sztrájk.

Most fog csak kitörni az igazi sztrájk a vasutasok közt. A hatalom nem enged, az egyezkedést is visszautasítja.

Hétfőn megindul a munka.

Az általános sztrájk megszűnt.

Ilyen alkalmakkor tetszik csak ki, mily nagy erő rejlik a tömegek szerveződésében. A debreczeni munkások egyetlen intésre kimondták az általános sztrájkot és megszűnt a munka a gyárakban, az ipartelepeken és mindenütt. Ez nem volt bérharcz már, hanem tüntetés a többi munkás mellett és a hatóság ellen.

Hogy milyen erős ma már a munkásság, mutatja az a körülmény is, hogy a munkás-szaktanács nemcsak a gázgyári munkásokat, de a pék, mészáros, hentes-segégeket is visszatartotta a sztrájkától, nehogy a nagyközönség hátrányt szenvedjen miatta.

Szombaton délután a munkások szaktanácsa állította helyre a rendet — a rendőrség nélkül, amely erre ugyanis képtelen lett volna.

Elhatározta a debreczeni munkás szaktanács, **hogy az általános munkabeszüntetésnek véget vet.** A pusztán testvéries érzésből csatlakozott munkások kötelezőleg vették tudomásul ezt a határozatot és hétfőn újra munkába állanak.

De a bérharcz tovább tart.

Ez a nagyjelentőségű és a munkás-vezetőség higgadságára valló határozat is mutatja, hogy nem akarják a rendet megbontani, sőt azt fokozottabb mérvben föntartani. A vezetőség figyelme kiterjed mindenre és amióta az általános munkabeszüntetés tart, a rend a városban igazán feltűnő. **Egyetlen kihágási eset sem fordult elő azóta.** Még csak részeg embert sem kísérték be, mert a munkások, ha ugyan akadt ilyen, hazavitték.

Azon munkások azonban, akik a béremelésért küzdenek, a sztrájkot tovább is folytatják. **Tehát még mindig marad 4000 bérharczban álló munkás.** Így a kefések, a dohánygyári és dohánybevéltő hivatali munkások, a borbélysegédek, a harisnyakötő munkások, a festő és mázó segédmunkások, a máv. műhelytelepiek.

Van új sztrájk is.

Hétfőn bérharczba lépnek a fuvarosok is, akik téglaszállítással foglalkoznak. Kétszázan vannak összesen. Gellény Sándor és Tolvaj Gábor vezetőik be is jelentették a munkások szaktanácsának. Az eddigi fuvarbérnek a kétszeresét követelik és pedig minden métermázsá után 20 fillért 4 kilométerről, általában pedig kilométerenkint métermázsája után 6 fillért. A fuvarosok szakegyletet is alakítanak.

Általános sztrájk — Debreczenben.

Ezzel a címmel a nagy elterjedtségnek örvendő, **Erőss Lajos** főiskolai hittanár szerkesztésében megjelenő „Debreczeni Protestáns Lap” a magyarországi református papságnak ez a tekintélyes sajtó organuma ma megjelent számában igen figyelemre méltó sorokat közöl azokról a lázas eseményekről, amelyek különösen Debreczent már napok óta lázban tartják. Ugy hisszük, magának a szerkesztőnek tollából eredtek a következő sorok:

„Általános sztrájk — Debreczenben. A mi lapunk ugyan kizárólag vallásos célokat szolgáló egyházi lap, — de mert a vallásos fejlődéssel a társadalmi fejlődés ösidőktől fogva mindig karöltve járt s nehéz volna megmondani, ha vajjon az idők folyamán a vallás vezette a társadalmat, vagy a társadalom a vallást, tehát természetes, hogy mi a társadalmi kérdések tárgyalását is jogos feladataink közé számítottuk mindenkor s azok iránt állandó érdeklődéssel viseltetünk. Szolgáljon ez a kijelentésünk rövid indoklására annak, hogy a debreczeni társadalmi nagy eseményekről igenis tudomást veszünk s azokról olvasóink előtt e helyen rövidesen beszámolunk. Április 21-kén reggel Debreczenben általános munkás sztrájk tört ki; illetőleg a már hetek óta tartó kefégyári sztrájk támogatására ezen a napon a **kömvészek, ácsok, szabók, asztalosok, cipészek, könyvkötők, szobafestők, fénymázolók, a pékek, a fa, vas és fémmunkások ezrei sorompóba léptek s e sorok írásakor (péntek 22. délután) az egész város a legnagyobb fokú izgatottságban van.** A sztrájkolók sok ezre ott tanyázik a Kossuth utczai temető háta megett, — Kiskassán, az Isten szabad ege alatt s onnan tárgyal a hatóság embereivel, a kik a városban a közbiztonság felett való örökös ártást az összpontosított csendőrségnek és a készenlétben tartott katonaságnak. Mi természetesen nem avatkozhatunk és nem is akarunk beleavatkozni az egymással harcban álló munkások és munkaadók között folyó küzdelembe; azt sem tudjuk, hogy jelen esetben melyik félnek milyen mértékben van igaza; a sztrájkból folyó nemzetgazdasági veszteségekre sem gondolunk; de **azt érezzük, látjuk és jelezzük, hogy ezek a**

sztrájkok olyan formájukban, amint most jelentkeznek, nagy események hajnalát jelentik! **Vége a régi czopfos, gőzös s a sokféle privilegiumokon felépült társadalmi és kormányzási rendszernek!** Az egyén, az ember ura akar lenni önmagának és senki se álmodozzék a jövőben arról, hogy egy fikarcnyival is többet kap a társadalomtól, mint a mennyit jelleme, munkája, esze és közhasznú tevékenysége után kiérdemel. **És a protestantizmusnak nincs semmi oka megrettenni ettől az új társadalmi átalakulástól.** Lényegében éppen azoknak az **individuais emberi jogoknak** a hirdetője ez, a melyekkel ma telítve van a levegő s nagy tévedés volna, — éppen protestáns szempontból, — minden sztrájkoló munkást, vagy hivatalnokot, rossz egyháztagnak kiáltani ki! Okos vezetőkre azonban a népnek mindig szükség van s óhajtható, hogy főleg falvakon ezeket mindig a lelkesekben találja fel. A hatalom és tőke emberei pedig ne féljenek mindaddig, míg a nép papjaira hallgat: addig nincs baj. De ők (t. i. a papok. Szerk.) se felejtsek ám, hogy nem az egyiptomi farabók idejében élünk! **A munkás ember ma már a maga munkaerejével szabadon rendelkezik s jogában áll azt a törvény korlátain belül úgy értékesíteni, a mint érdekeinek leginkább megfelel. Szóval a sztrájk nem bűn, a míg az okos keretekben mozog!** De a hazaszeretet meg kötelesség és erény! Szeretnénk megkérdezni a vezetőktől, hogy p. o. a pénteki impozáns felvonulás alkalmával hányszor zendült fel a munkások ajakáról akár a „Szózat” akár a „Hymnus” . . . ? Azt magyarázzák meg a vezetők a munkásoknak, hogy a sztrájk és jó hazafiság nem zárják ki egymást!”

Ugyancsak a Debreczeni Protestáns Lap tárcza közleménye is tökéletesen aktuális felfogást fejtet meg amikor a régi debreczeni polgárság áldozatkészségét ismertette a következőket írja:

„Az ujkor roppant átalakulásai nem hagyhatják érintetlenül az egyházak feladatkörét sem. Papjainktól, tanítóinktól és egyházunknak más rendű előjáróitól megkivánhatjuk, hogy pásztorokodó, kormányzó és gondozó munkájukat, éberségüket olyan tere, olyan irányba is kiterjesszék, amelyről eleinknek egészen más viszonyok között nem kellett gondoskodniok. Vagyis az emberszeretet áldozatkészségét egész sereg művelődési és társadalmi új intézmény iránt szükséges felébresztenünk még, amelyek által hűveinknek szellemi és gazdasági fejlődését, boldogulását mozdíthatjuk elő. Ne a hivatalos egyház legyen ott mindenütt. Hanem az egyházas, keresztyén érzület bélyegét igekezzünk rányomni a szociális alkotásokra, hogy elhagyatott, szegény, nyomorgó embertársaink ezekből a vallásos buzgóság termékenyítő, tápláló melegét érezzék feljök áradni.”

UJDONSÁGOK.

— **Vasárnap délben** jelen meg külön kiadásunk, amit ezennel az olvasó közönség tudomására hozunk.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. egyház templomaiban ápritis hó 24-én vasárnap délelőtt 9 órakor az istentiszteletek sorrendje a következő: Vasárnapiján az istentiszteletet régi szokás szerint hittanhallgató ifjak végzik. Nagytemplomban ifj. Kónya Gábor IV. th., kistemplomban ifj. Kiss Albert IV. th., újtemplom-

Olcsó bevásárlási forrás Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piacz-utca 22. szám alatt. (Kistemplommal szemben.)

ban Kóvér Árpád IV. th. ispotálytemplomban Takács Ferencz IV. th., csapókerthben Kovács János népisk. felügyelő. Homokkerthben d. e. 9 órakor szintén lesz istentisztelet. Vallásos összejövetel vasárnap délután 3 órakor. Csapókerthben imádkozik: Miszti Mihály 2. é. hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Meleg Gyula 2. é. hittanhallgató. Homokkerthben imádkozik: Barkaszi Károly 1. é. hittanhallgató. Bibliát magyaráz Szeremley Gyula iskolai felügyelő. Imádkozik: Tóth Sándor 2. é. hittanhallgató.

Az istentiszteletek a róm. kath. templomban f. hó 24-én, mely Husvét u. a III. vasárnap, a következő sorrendben fognak tartatni: délelőtt: Szt. misét mondanak: 6 órakor Szabó István, 7 órakor: Nyári Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymnasiumi ifjúság vesz részt; 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Ruzska Zoltán tartja. Nyári Ignác prédikál. 11-kor misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetitszárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A 1/2 12 óras misét mondja: Pák Emil. Délután 1/2 3 órakor keresztény tanítás, tartja: Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plebános, 3 órakor lytánia, utána szent olvasó. Ugyan e napon reggeli 8 órakor lesz a Svetitszárda-ba járó összes leánykák ünnepélyes első áldozása a zárdai kápolnában, melyet Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost tart.

Nos hát mikor költözködhünk. Megirtuk, hogy a tanács kérdést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez arra nézve, miután május elseje — a lakásváltoztatás legfőbb ideje — vasárnapra esik s miután vasárnap tilos a fuvarozás a vasárnapi munkaszünetről alkotott törvény szerint, — lehet-e május elsején költözködni. Ugyde a vasúti forgalom megakadása miatt a városi tanácsnak április hó 20-dikán feladott írásbeli kérdése nem érkezhetett meg Budapestre, talán nem is érkezhetik meg olyan időben, hogy az arra adott válasznak praktikus hasznát vehetnék a költözködésre kárhözott debreczeniek. Ugyanazért talán leghelyesebben cselekedné a tekintetes tanács, ha az írásbeli kérdés helyett távirati uton tudakozódna a kormánytól arról a fontos dologról, ami ezuttal néhány ezer családot nem kevésbe érdekel.

Csokonai-dalestély. Az a Csokonai dalestély, melyet a Csokonai-kör és a városi dalegylet együtt rendeznek f. hó 28-án, nagyon érdekesnek ígérkezik és minden pontjában a Csokonai kultusz szolgálatában fog állani. A dalegylet csupa Csokonai dallamokat fog előadni, köztük négy olyant, amelyek a nagyközönség előtt teljesen ismeretlenek. E dallamok mind Pfeifer Ferencz szerzeményei, a ki a mult század első felében Csokonainak hat költeményét zenésítette meg. A rendkívül értékes hangjegy füzet ez idő szerint Komlóssy Arthurnak, a Csokonai-kör első alelnökének tulajdona. A dalestélyen lesz szóló ének, Csokonai költeményeiből vett szavai, dr. Kardos Albert pedig a bemutatandó Csokonai dalokat és dallamokat fogja ismertetni.

Szülők és mesterek figyelmébe. A debreczeni munkások sztrájk-

vezetősége lapunk utján ismételtelen felkéri a szülöket és a mestereket, hogy gyermekeiket és inasikat ne engedjék a sztrájkutányára, mert a munkások ugysem türik meg maguk közt a ködobálásra, tüntetésre és éretlenségekre hajló elemeket. Kenyérért küzdő férfiak és nők komoly, érett küzdelme ez, nem türhetik meg tehát magok közt az éretlen, szervezettlen elemeket.

Házasságkötések. Az elmúlt hét folyamán házasságot kötöttek: Remecz Imre Magyar Máriával, Hadházi Imre Gröb Rozáliával, Bihari Sándor Veres Erzsébettel, Nagy Vilmos Szabó Gizellával, Csapó László Bátori Máriával, Dubszky Jenő Rátotni Izabellával; Kasza András Kiss Eszterrel, Szabó Gábor Simon Zsuzsánnával, Grosz Márton Klein Lujzával, Báthori András Kis Ilonával, Porcsin Sámuel Sarkadi Eszterrel, Rosenberg József Fein Rózával. Összesen 12 pár.

Eljegyzések. Schön Hermann Ferencz Leopold Paulinával, Fábian István Sai Eszterrel, Szentpéteri Sándor öz. Szücs Péternével, Tordai Ernő Szendrei Eszterrel, Mészáros János Komlósi Rózával, Tóth Imre Koncz Juliánával, Juhász György Kunta Erzsébettel, Mirkó István öz. Pénzes Bálintnéval, Marozsán András Lukács Eszterrel, Sági István Nehéz Máriával, Török Zoltán Gombos Eszterrel.

Meghívó. A „Siketnémakat Gyámlító Debreceni Egyesület” igazgató tanácsa f. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor, a vármegyeház nagytermében gyűlést tart. Tárgy: 1. Az iskolavezető tanárának jelentése a folyó ügyekről. 2. Az évvizsgálat napjának meghatározása. 3. Határozat az iskolának externátusi, vagy internátusi jellege fölött. 4. Az iskola szervezeti szabályzatának tárgyalása. 5. Esetleges indítványok.

Fegyelmi a főkapitány ellen. Mint értesülünk, a debreczeni munkások összessége nevében a munkások szaktanácsa fegyelmi feljelentést tesz a balogkezü, szerencsétlen Végh Gyula főkapitány ellen Domahidy Elemér főispánnál. Ha a főispán fegyelmit megelőző vizsgálatot elrendeli, az is nagyon csillapítólag fog hatni a felizgatott kedélyekre.

Népesedés. Az elmúlt héten a helyzeti állami anyakönyvi hivatalnál összesen 55 születést (28 fiu 27 leány) jelentettek be, ezzel szemben összesen csak 35 halálozás történt, a természetes szaporodás tehát 20.

A Csolnakázó tó bérbeadása. Talán harmincz esztendeje annak, hogy a város valami csekély jog elismerési díjat használatba adta a csolnakázó egyletnek. Ujabb időben fel-fel hangzik a városháza leg-hosszabb zöld asztalai mellett az a kívánság, hogy a városnak avititiumjait, szerző eleinkről reánk maradt szerzeményeit igyekezzék a hafóság minél jobban jövedelmeztetni. Azután meg Leidenfrost Armin tett ajánlatot a csolnakázó tó és a hozzácsatolt gyepföld

kibérlésére nézve. Ha jól emlékszünk Leidenfrost Armin évi 600 koronát ígért ezért a bérletért. A tanács dr. Magos György tisztü főügyészt felhívta, hogy a tó és a hozzá tartozó föld bérletének árverési feltételeit dolgozza ki. A főügyész e megbízatásnak ma eleget is tett, bár a bérbeadás több speciális feltételével közlebbi utasítás nélkül nem volt és nem is lehetett tisztában. Egyidejűleg az öreg csolnakázó egylet is benyújtott a tanácshoz egy vagylagos kérvényt. Vagy a használat meghosszabbítását kéri, vagy pedig tíz hónapi várakozási időt kér, amíg a nem nagyszámú tagokból álló egylet három ezer koronát bőven haladó beruházásait értékesítheti. A folyamodvány nagy súlyt helyez arra a körülményre, hogy a régen alakult egyletnek a családfő elhunytával özvegyen és árván maradt tagjai is vannak, akiknek érdekeit kötelessége megvédeni az egyletnek. A magunk részéről a mellett vagyunk, hogy a csolnakázó tavat, amelyen csolnak és korcsolya sport egyformán üzhető és amelyen a debreczeni közönség többrendbeli szórakozást szerezhet — ennek a közönségnek a javára igyekezzék értékesíteni a tanács.

Az üres hivatalok. A vasutasok sztrájkját megérzi már az egész ország. A debreczeni állami, közigazgatási és egyéb hivatalokban szünetel csaknem teljesen a munka. Nincs posta. A hátralékokat dolgozzák föl, akiknek hátraléka van; akinek nincs, az sztrájkol. A hivatalokban összegyűlnek és egymást rémitgetik valótlan hírekkel, mignem a lapok külön kiadásai megjelennek.

Tüz a Gilányi-laktanyában. Tegnap reggel a Horváth-féle fatelepről tüzet jeleztek. A szomszédságban levő Gilányi-laktanya egyik istállója gyuladt ki. A tűzoltóság későn érkezett. A csendőrség a tétlenül báméskodó embereket felszólította, hogy az oltásban való segédkezésre, de a néhány kórházi szolgán kívül senkisésem akart segíteni. Erre a csendőrök erőszakkal kényszerítették a tömeget az oltásra, de így csak kevesen fogtak e munkához, hanem eltávoztak.

— Hová mennek? — Kérdezték a csendőrök.

— Dolgunkra — felelték az emberek. Sürgős dolgunk akadt az olajütőben.

Meghaltak. Barna Sándor ev. ref. 10 éves népiskolai tanuló, Kálmánczhey Kálmán ev. ref. 27 éves törvényszéki aljegyző, Rózsa Gyula izraelita 38 éves gazdatiszt.

Adományok a főiskolai tápintézet javára. A tisztántuli egyházkerület mult évi novemberi közgyűlése felkéri a püspöki hivatalt, hogy az egyházközsegeket ujabb adományozásra hívja fel a főiskolai tápintézet javára. Erre a határozatra az adott okot, hogy a korábbi évek mondhatni rendszeres adományozása az utóbbi években igen megcsappant, holott a tápintézeti élelmezés költsége a folyton emelkedő piaci drágaság következtében az adomány apadásáva szemben jeletékenyen magasabbra nőtt. Már a mult évben — sőt azelőtt is nehány-

Csak e hó végéig lehet olesón karlsbádi edényeket kapni DEBRECZEN, Piacz-utcza 73. Dr. TIHANYI házban.

szor — deficzittel zárult a tápintézeti pénztár számadása, s annak a lejtőnek az első fokához jutott, a honnan az 1888. évi ujra szervezés rántotta vissza. A püspöki felhívásnak eddigé is kedvező eredménye mutatkozik, más — mondhatni — még kevés helyről jutott el a pénztárhoz az újabb adomány. Tájékoztató s nyilvános nyugtázásul az eddigi adományokról a következőkben számolunk be: már a püspöki felhívás előtt bejöttek a következő adományok: A szatmári egyházmegyében gyűjtés 25 k. 80 f., Zih K. gyűjtése 25 k. 58 f., Hajduszoboszlói egyház 49 k. Bihari egyházmegyében gyűjtés 43 k. 76 f., Debreczeni egyházmegyében gyűjtés 16 k. Nagykárolyi egyházmegyében gyűjtés 38 k. 72 f., A szentesi egyház adománya 10 k. Az alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegyében gyűjtés 1902-ről 136 k. 90 f. 1903-ról 156 k. 90 f. Az érmelléki egyházmegyében gyűjtés 10 k. 80 f. A felső-szabolcsi egyházmegyében gyűjtés 1 k. 40 f. A nagybányai egyházmegyében gyűjtés 8 k. 20 f. A belényesi egyház adománya 2 k. A püspöki felhívás óta adományoztak: a hódmezővásárhelyi egyh. 100 k. a tiszaburai egyh. 5 k., a tiszakürti egyház 2 k., a misztófalvai egyház 6 kor., a tiszaughi egyház 5 k., a tiszaderzsi egyház 25 korona. Remélhető, hogy a szép példán fellelkedve, a többi tehetősebb egyházak sem fognak önkéntes adományukkal késlekedni, hanem vagy közvetlenül beküldik azt a főiskolai pénztárhoz, vagy pedig átadják az egyházlátogatásnak. Az eddigi adományok összege 679 korona 6 fillér.

— **Négy öngyilkosság Hajduböszörményben.** Hajduböszörményben e hét első három napján három öngyilkosság történt. Kedden délután Farkas Bálint 45 éves földmives felakasztotta magát. Családot hagyott hátra. — Szerdán kora hajnalban a Vidi-tanyán Szekeres Erzsébet marólugot ivott; ugyanez időben Futó Imre 22 éves napszámos forgópisztolyal agyonlőtte magát. Szerették egymást, nem lehettek egymásé, ezért mentek a halálba. A legény meghalt, a leány haldoklik. Csütörtökön este Hegedüs Ferencz 68 éves gazdember, a miatti bujában, hogy vagyontát félév alatt sok csapás miatt elvesztette, istállójában felakasztotta magát. — Mire levették a kötélről, meghalt.

— **Felborított bűvész-sátor.** Szombaton délután fél 2 órakor a külső vásártéren Krausz Márton bűvész látványosságaival és sétrával egyetemben felfordította Szilágyi Gábor újföldi nagyszőlőtelepi lakos. A bűvész sátorát a magyar csatkával terhelt szekere borította az árokba. A műszereivel és tudományával felfordult művész a rendőrségen foljelentést tett a magyar ellen.

— **Megölte a pálinka.** A tulságos mértékben élvezett pálinka ölte meg Szabó Gábor csabai illetőségű lakost, aki a csapó-utcai kofák elárúsítója volt. A vér az agyára tópujt és megölte. A kórházba szállították holttestét.

— **Talált tárgyak.** Jeney Miklós rkapitány bünygyi osztályfőnök talált tárgyról a következő két értesítést közli: Folyó hó 19-én találtatott egy ezüst óralánc, mely a rendőrkapitányság bünygyi osztályfőnökénél őriztetik, hol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti. — F. hó 18-án pedig egy arany fülbevaló találtatott, melyet a tulajdonosa szintén a bünygyi osztálynál vehet át tulajdonjog igazolása mellett.

— **Összemarta a majom.** idevetődött A vásárban özv. Kopczky Jánosné panorámás sátra előtt egy majom ugrándozott. A vásári zaj kicsalta a komédiás sá-

trak közé Szász István Csokonai utca 21. szám alatti lakos leányát, Szász Eszter iskolásgyereket, aki diót akart adni a majomnak. A dió azonban kiesett a gyerek kezéből, amire a majom feldühödött s neki ugrott a kis leánynak, s azt összevissza marta, a ruhát csafatokra letépte a kis leányról. A sulyosan megsérült leányka sebeit dr. Balkányi Emil kötözte be.

— **Exhumálás.** Néhai Boczkó Sámuel volt főkapitány porrézeit szombaton délután 5 órakor exhumálták Gebauer Károly emberei és nyomban átvitték a macsi családi sírholtba. A rendőrhatalóság részéről dr. Tóth Mihály és dr. Sárvány Gyula tisztifőorvos voltak jelen.

— **Helyreigazítás.** Lapunk 22-én megjelent, reggeli kiadásában megjelent „Verkedés” című hírlököt odamódosítjuk, hogy Gutman Mayer inasa, Szabó Imre verte meg Weisz Gézát.

— **Talált zálogozódula.** Az utcán 6 koronáért bécsapott ezüst óralánczról szóló zálogozódulát találtak. A tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

x **Rendkívüli kedvezmény a sztrájkolóknak.** Az összes sztrájkoló vasuti tisztviselőket, szolgákat, valamint az összes szivar és kefégyári munkásokat és munkásnőket, ugyancsak az általános sztrájkoló munkásnépet nálam tett vásárlásainál 10% kedvezményben részesíti Vizvári L. E. és társa kész női és gyermek ruharaktára. Simonfi-utca városi bérház.

x **Elismert** legszebb hölgy és gyermek fényképek Némethy József fényképész műtermében készülnek. Piacz-u. 42. Lamprecht-palota.

x **Első kedvezmény a sztrájkolóknak.** Villám gyorsan terjedt el az az örvendetes hír, hogy az összes sztrájkoló vasuti tisztviselőket, altiszteket és szolgákat, valamint az összes munkásokat és munkásnőket 5% pénztári kedvezményben részesíti Mentze Henrik ujdonságok áruháza piacz és Szentanna-u. sarkán. Olcsó szabott ár!

x **Értesítés.** Tetszés szerint, részben vagy egészben visszafizethető nagyobb kölcsönök földbirtokra öt és fél százalék mellett. Törlesztéses kölcsönök kisebb bérházakra is gyorsan kieszközölhetnek Debreczen, Csapó-u. 12. Hatvan-u. II. járás 28. szám 4 nyilas szőlő eladó Garai-u. 16.

Foulard-selyem

60 krtól 3 frt
70 krig mé-
tere blouzo-
nak és kimenő
ruháknak. Bérmentesítve és elvámolva a hához szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával. **Henneberg selyemgyára Zürich.** II.

Színház.

— **A színház műsora.** Hétfőn Takarodó, dráma, Kedden Hajduk hadnagya operett. Szerdán Hajduk hadnagya operett. Csütörtökön Hajduk hadnagya, operett. Pénteken először Utazás az özvegyiség felé, vígjáték. Szombaton másodsor Utazás az özvegyiség felé, vígjáték. Vasárnap d. u. Bob herczeg, operett, Vasárnap este Utazás az özvegyiség felé, vígjáték.

Színházi hírek. Vasárnap délután Feuillet Oktáv 4 felvonásos színműve, melynek a címe „Egy szegény ifju története” kerül színtre félhelyárral. A színmű főbb szerepeit Menszáros Margit, Jeszenszkyné Irén, Ebergényiné, Havasi, Arday Ida, Palágyi Lajos, Pataky Béla, Sebestény Géza, Csontos Gyula és Szilágyi Aladár játsszák. Este Czobor Károly 3 felvonásos operettje a „Hajduk hadnagya” kerül színtre harmadszor. — Hétfőn a „Takarodó” című dráma kerül színtre a legutóbbi szereposztással.

Nyílttér.

SZOLYVAI ásványviz.

Elsőrendű szaktérfiak vegyelmzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag-, bajknál, ugyancsak gyomor-, tórak-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaeozokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen üdítő ital!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradaimi ásványvizek bérletőségénél

Szolyván (Bereg megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 238.

Bérletiszünet.

Vasárnap délután 3 órakor, félhelyárral:

Egy szegény ifju története.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Feuillet Oktav.
Fordította: Feleki Miklós.

Folyó szám 239.

Bérlet 171. szám. (C)

Vasárnap este 7 1/2 órakor, rendes helyárral

harmadszor:

A hajduk hadnagya.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Rajna Ferencz. Zenéjét szerzette: Czobor Károly.

LEGNAGYOBB KINCS

az egészség! ezt jól tudja mindenki s mégis a hölgyek egyrésze fűzőt készen (üzletekben) szerzi be. Jól tudjuk ez a termethez nem felel meg, tehát ártalmas. Hölgyeim! Egységüket megóvják s a mellett szép, plastikus termetet nyernek, ha a

Goldstein Karolina

orvosilag ajánlott mellfűző (mieder) különlegességeit viselik. Megrendelés mérték szerint 24 óra alatt. — Pontos és gyors kiszolgálás.

Tavasszal, Szeplő, Májfolt,

arcvörösség vimedli és minden bőrcsúnyaságot miként a fűvet a nap enyhe sugára vonza ki a földből, akként teremnek ezek is melyeket biztosan csakis a Matild szépitőszerek ártalmatlan arczenőcs, crém, szappan stb. szednek le, kérek egy próbát, ha nem használ, a szer árát minden csúres csavarás nélkül visszaadja, a czim: **KUN ISTVÁN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmétique „Matilde” magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest.) — Budapest **Töröknél.** Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerertárában. Hajresztorer 2 korona! Fenomenális. Nem fog, nem piszkít.

Napernyők, Blousok

nagy választékban

megérkeztek

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők áruházában.

Rendkívül leszállított árak a májusi időnyre.

Aki olcsó és megbízható árut akar u. m. festék, lenolaj, firnisz, szoba padló lackok, parketmáz, gépolaj, tovattaszir és kocsikenőcs, forduljon

Fazekas Kálmán

Hatvan-utca 6. sz.

festék, petroleum és zsiradék üzletébe hol ezen szakba vágó cikkeket bámulatos olcsó áron szerezhetik be.

Egy próbavásárlás meggyőződött.

Erzsébet királyné alap. sorsjáték

FERENCZ FERDINÁND főherceg önénsége védnöksége alatt

Főnyeremény

100.000

korona érték, továbbá 10,000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 K. összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy 1 korona.

Huzás

okvetlen 1904. május 28.

hatósági felügyelet alatt.

Kapható Debreczenben Szent-Királyi Tivadarnál és a fiók-kezelőségénél: Budapest, V. Nádor-utca 23.

Kwizda-féle

korneuburgi marha-táppor.

Életrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára. A legtöbb istállóban 50 év óta használják falánkság hiányánál, rossz emésztésnél, a tej jobbitására és a tehének tejbőségének fokozására. 1 doboznak ára K 1.40, 1/2 doboz K —.70. Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12 és Andrássy-ut 26. szám,

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és kir. osztr. magy. román kir. és bulgária fejed. udv. szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gramophon Pfonográf

legkiválóbb minőségben

a legnagyobb művészek felvételei

legelőssőbb árban szerezhetők be csakis

Schmidt S.

zongora-, hangszer- és zenemű raktárában.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt mexikói ezüstárúmat és pedig 6 drb mexikói ezüst asztali kés, 6 drb mexikói ezüst evővillát, 6 drb mexikói ezüst evőkanalat, 12 drb mexikói ezüst kávéskanalat, 6 drb kiváló desszertkést, 6 drb kiváló desszertvillát, 1 drb mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 drb ezüst tejmerítő, 2 drb elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen csak frt 6.50.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kilo hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

Scheffer D. Sándor Budapest, Bezerédi-u. 3. sz.

BEHN-féle

Asphalt-fedőlemez;

Turul-permetező, Atilla-permetező, debreczeni Sugár-permetező, jól ismert szolid magyar gyártmányok; kézi kénporfúvók és kénporfúvó-gépek; szőlő-metszőollók oltókések, gummi részek; permetező ges madár-fészkelő házikkok;

Kerti-padok;

kertészeti és mezőgazdasági eszközök és gazdasági gépészeti cikkek raktára

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése

DEBRECZEN.

Havi és heti részletre

beszerezhetők

női gallérok és kabátok, férfi öltönyök és felöltők, női- és férfi szövetek, legjobb minőségű vásznak, ugyisintén kanavászok, ágy és asztalterítők, szőnyegek legjutányosabb ár mellett

Kohn Hermann cégénél

Hatvan-u. 17.

Czégre ügyelni!

Batizt és mosó különlegességek.

Teljesen jó karban levő

fűszer üzlet berendezés

igen jutányos árban

eladó.

Megtekinthető

Csapó-utca 38. szám.

Előnyös olcsó szabott árak mellett beszerezhető: első rendű Bumburgi, Hollandi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, Damaszi asztalneműk, törülközők, minden fajta vászon zsebkendők és rövidárak, ágy- és asztal terítők, derék aljtokok saját készítettű paplanok, matraczok, továbbá elvállalom mindennemű férfi-, női-, gyermek fehérneműk gyors és pontos elkészítését minta vagy mérték után.

Teljes tisztelettel

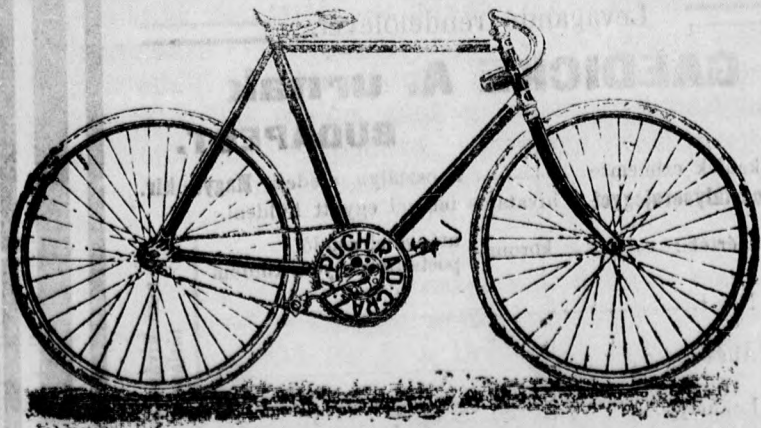
Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Piacz-utca 28. sz.

a nagy tőzsde mellett.

A fent jelzett vászonneműimet előnyös bevásárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emelkedésre, még a régi árak mellett szolgálok igen tisztelt vevőimnek.

Ingyen és bérmentve küldjük 1904 évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárusítója a hirneves gráci Puch kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

ROSENBERG ÉS HAMMER

villany-műszerészek, kerékpár- és varrógép-raktár DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. (a nagytemplom mellett.)

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. Ajánlja a legújabb tavaszi újdonságokat u. m. blouz kelméket, női felöltőket, férfi- és női szöveteket, tükröket, képeket és vásznakat a **legkényelmesebb heti és havi részletfizetésre.**

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz-utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és **fejelést** igen mérsékelt áron.

Új liszt raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gözmalom és saját őrlésű buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban **Friedmann Lipót** katonai élelméznél.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja **Blatner Gyula** üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben.)

Szakosított munka, mégis a legolcsóbb. Villamos berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electro-mechanikus készít a legártóssággal Kossuth-u. 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házcikkek felszerelése és villamos zseblámpák aktára. Villamos házcikkek és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Telefon 168.

Egy német végzett theológus junius elsejétől állást keres mint német tanító. Belső ajánlatok a fizetés megjelölésével ezen lap szerkesztőségéhez küldendők.

Kitűnő hegyi borok 13, Rizling 17 krajczárjával literje Piacz-utca 34. számú pinczéjében kapható.

Svájczl órák törvényes jellel **Horváth óraművesnél** Debreczen, **Hatvan-utca** 2. Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályozó fali órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

2 utcai szoba, konyha, spájz, kamara együti vagy külön kiadó **Eötvös-utca** 68. szám.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Amtie« »Ramle« 100 db. 30 fillér. **Legújabb diák hüvely** parafás arany szopókával 30 fillér. Új King dohányfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, **Dreher-söröcsarnokkal** szemben.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? **Neumann Nándor** festék, lakk, kenceze és petroleum kereskedésében, **Hatvan-utca** 5., telefon 205.

Tavaszi és nyári újdonságok

Kardos László

üzletében

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8.

Az üzlet jóhírnevéhez méltó minőségű izléses és színtartó női ruhamosó kelmék és pedig **Kartonok, Satinok, Levantinok, Ajourok, Batistok, Duchessek, fehér Pique és selymes szövetek, Zefirek.**

A külső vásártéren

naponta látható

Magyarország legnagyobb mozgófényképe

(Kinematográf.)

Kezdeté este 5 órától 10-ig. Vasárnap és hétfőn egész nap.

Belépti díj: I-ső hely 40, II-ik hely 30, III-ik hely 20 fillér.

A n. é. közönség szives látogatását kéri

tisztelettel

Winkler Lambert.

Schweitzer Testvérek cég

varrógép és kerékpár áruháza Debreczen, Piacz-utca 56.

Kerékpárok előnyös újításokkal nagyválasztékban, raktárra megérkeztek meglepő **olcsó gyári árakban kedvező részletfizetésre** is árusítjuk. Óriási raktárt tartunk **kerékpár alkatrészekben.** Nagy mechanikai javító műhely.

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

Mert ott a **602.000** kor. jutalmat

Mert ott 3-szor a **400.000** „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a **100.000** „ „

Mert ott 1-szer a **70.000** „ „

Mert ott 4-szer a **60.000** „ „

Mert ott 3-szor a **30.000** „ „

Mert ott 5-ször a **25.000** „ „

Mert ott 10-szer a **20.000** „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

1, 2, 4, 8 sorsjegyet
12.— 6.— 3.— 150 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődeje
BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálunk.

Levágandó rendelőlével.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Szíveskedjék czimemre I. osztályu eredeti **Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet** a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím:

Név:
Állás:
Lakhely:
Utolsó posta:

A nem kívánt módosítástól tartózkodni.